

*Med Jesu ord om det
dobbelte kærlighedsbud
understreges det, at hele
loven - Torah'en - hviler på
disse bud; at intet af det
Skriften påbyder, kan udføres
i sandhed, hvis
disse bud negligeres.
(Foto: Leif Tuxen)*

KRISTELIGT DAGBLADS JULEKONKURRENCE

*En spændende rejse
i det bibelske univers*

DET STØRSTE BUD I LOVEN

TEKST: MATT. 22, 34-40

Da farisæerne hørte, at Jesus havde lukket munden på saddukæerne, samlede de, og en af dem, en lovkyndig, spurgte ham for at sætte ham på prøve: »Mester, hvad er det største bud i loven?« Han sagde til ham: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind. Det er det største og det første bud. Men der er et andet, som står lige med det: Du skal elske din næste som dig selv. På de to bud hviler hele loven og profeterne.«

AF KAI KJÆR-HANSEN

I afsnittet sammenfatter Jesus loven i det dobbelte kærlighedsbud: kærlighed til Gud og kærlighed til næsten.

Den lovkyndiges spørgsmål. Spørgsmålet, som den lovkyndige farisæer bringer frem, er, om man kan sætte loven på en formel. Samtidig vil den lovkyndige sætte Jesus på prøve. Hvis Jesus svarede med at fremhæve et enkelt bud, kunne man anklage ham for manglende respekt for hele loven. Hvis han sagde, at alle bud principielt var lige, ville det ramme hans egen lære.

Jesu svar. Jesus sammenknytter to skriftord. Det første er hentet fra det, man kalder Israels trosbekendelse (5 Mos 6,5). Det andet fra 3 Mos 19,18. Mens begrebet »næste« i 3 Mos 19,18 drejer sig om med-israelitter og fremmede, der levede blandt Israels folk, er det i NT udviklet til at gælde ethvert menneske. Men det dobbelte kærlighedsbud understreges,

at man skal elske Gud helt, ikke delt elske sin næste som sig selv.

At hele loven »hviler« (ordret: »hænger«) på disse bud, betyder velsagtens, at intet af det, Skriften påbyder, kan udføres i sandhed, dersom disse bud negligeres. Andre bud må tolkes i lyset af disse grundlæggende bud. Derimod er der ikke tale om, at kærligheden stilles i modsætning til loven.

Stort og småt blandt rabbinerne (v. 36)

Blandt rabbinerne blev det diskutert, om man kunne finde en overordnet norm, der kunne sammenfatte hele loven. Desuden talte man om »tunge« og »lette« bud (jf 23,23). Med dette tænkte man ikke bare på, om budene var vanskelige eller lette at overholde, men også på, om de var mere eller mindre vigtige. Meningerne herom var delte.

Berømt er historien om rabbi Hillel, som virkede i

tiden omkring Jesu fødsel. Da en hedning, som ønskede at blive proselyt (se 23,15), spurgte ham, om han kunne lære ham hele loven, mens han stod på ét ben, svarede rabbi Hillel: »Det, som du hader, skal du ikke gøre mod din næste. Det er loven; alt det andet er kommentar.«

Nogle mener, at der skal lægges afgørende vægt på, at Jesus udtaler sig i positive vendinger, Hillel i negative.

Forskellen skal dog næppe overbetones, selv om Jesu måde at sige tingene på er stærkere. Opfordringen gælder både at undlade det onde og gøre det gode. Ved verdensdommen er der nogle, der skal fordømmes på grund af det, de ikke har gjort (se 25,31-46).

Bestræbelserne på at give sammenfattende formuleringer af budene er der senere skriftlige eksempler på. I forskellige skriftord fra GT fandt rabbinerne sådanne sammenfatninger:

Es 33,15: 6 stk, Mika 6,8: 3 stk, Es 56,1: 2 stk, Am 5,4: 1 stk,

Overvej disse sammenfatninger i lyset af Jesu dobbelte kærlighedsbud.

Fra 613 til 614 bud

I jødedommen tales der almindeligvis om 613 bud. 248 af dem er bud om, hvad man skal gøre; 365 er forbud, dvs. gælder det, man ikke må gøre. Efter Holocaust har nogle jødiske teologer tilføjet et bud nr. 614: Du skal overleve!

Overvej hvad jødiske

teologer vil fremhæve med bud nr. 614 i lyset af alle de ugeringer, der også er begået mod det jødiske folk i såkaldt kristne lande.

Det dobbelte kærlighedsbud

Den udelte kærlighed til Gud og ens næste er sammenknyttet i det såkaldte dobbelte kærlighedsbud. Det ene er uløseligt forbundet med det andet. Begge bud gælder livet her og nu. Og i det første bud - kærligheden til Gud - er ens næste også inkluderet. Det betyder ikke, at der ikke er plads for gudsdyrkelse med bøn og lovprisning af Gud. Både i GT og i NT er noget sådant forudsat. Men gudsdyrkelse kan ikke bruges som undskyldning for manglende omsorg for verden omkring

os. Alle mennesker er skabt i Guds billede, som vi selv er det (1 Mos 1,26). Gud er livets Gud og alle menneskers skaber og fordrer af sine børn, at de er med til at give alle et menneskeværdigt liv.

Overvej nogles påstand: Alt for mange kristne identificerer gudsdyrkelse med at gå i kirke og lader mennesker og verden i stikken. Andres påstand: Alt for mange kristne identificerer næstekærlighed med gudsdyrkelse og lader Gud og kirken i stikken, og overvej, hvad det vil sige at elske Gud og elske ens næste - ens »næste« er også ens fjender (5,44)!

Elsk - som du elsker dig selv

Blandt kristne teologer er der delte meninger om, hvorvidt

det - kristeligt set - er berettiget at tale om selvkærlighed. Det er naturligvis et interessant spørgsmål. Men i ordet fra 3 Mos 19,18, som Jesus citerer, skal man næppe forventes at finde svaret. Hovedpointen ligger i første del af sætningen: Elsk din næste! I sammenligningen »som dig selv« gås der ud fra den almindelige erfaring, at mennesker står sig selv nærmest.

Uanset spørgsmålet om berettiget selvkærlighed eller ej, lider en del mennesker i dag under mindreværdsfølelse og manglende selvaccept. Blandt kristne findes også undertiden en forkvaklet holdning til én selv. Kan det skyldes en fejlagtig forkyndelse af, hvad synd er?

Overvej hvordan man kan komme en manglende selvaccept til livs.

SPØRGSMÅL 11

Israels såkaldte Trosbekendelse findes i 5. Mos. I hvilket kapitel?

Det rigtige svar:

Indsendt af:

Navn: _____

Adresse: _____

Alle kuponer - mindst otte af tolv - indsendes samlet i en kuvert til Kristeligt Dagblad, Fanøgade 15, 2100 Kbh. Ø inden 31. 12. 1994.